

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. augusztus 13.

bb. 1. érdekes gazdaságpolitikai kötetek a kossuth kiadónál

1 tf/mm/zs/1l bs

1969. augusztus 13.

előtérben a gazdaságpolitikai témák - ez jellemzi a kossuth könyvkiadó legfrisebb és a közeljövőben várható természetét. külkereskedelmünk reform-gazdálkodásának elmúlt évi tapasztalatairól ad részletes elemzést czeitler sándor könyve, amelyben olyan témák kaptak helyet, mint a külkereskedelem központi és vállalati tervezésének kérdései, az önálló külkereskedelmi jog alakulása és kiszélesítésének lehetőségei, a külkereskedelmi a termelő vállalatok kapcsolatai. a vándorkereskedelemről a marketingig címmel jelent meg dr. forgács tiber munkája, a fogyasztók és a kereskedelem kapcsolatáról. a mű egyebek közt feltár olyan vonatkozásokat is, hogy miként befolyásolja a piaci helyzetet, illetőleg az árukeresletet a műszaki fejlődés, a hitel, a megnövekedett szabadidő, a divat. az 1969-es hitelpolitikai változásokat is bemutatja „a hitel gyakorlati szerepe a gazdaságireform első évében”, című elemző tanulmányában. dr. tallós györgy. a bankok adatai és tapasztalatai alapján elemzi a vállalati és szövetkezeti hitelek, készletek alakulását, nem kerüli meg a vállalati finanszírozás problematikus kérdéseit sem.

rövidesen megjelenteti a kiadó azt az interjú-kötetet, amelyben 25 időszerű gazdaságpolitikai kérdésre válaszolt nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja garam józsefnek, a „figyelő”, főszerkesztőjének.
/folyt.köv./

Zeei'

bb. 1. / érdekes ... folyt./ 1l

ugyancsak nyomdában van az a tanulmány, amelyet a távlati ter-
vezésről készített dr. Beck Béla, ahhoz időzítve kötetét, hogy
már dolgoznak a magyar népgazdaság hosszútávú - 15 éves - fej-
lesztési programján.

gazdasági vetületben is feltárul a tanácsok munkája dr. La-
kos Sándor könyvében, amely áttekintést nyújt a tanácsok szere-
péről a szocialista építés jelenlegi szakaszában. a munkások
élet- és munkakörülményeiről írt könyvet Turgonyi Júlia és Fer-
ge Sándorné, az MSZMP központi bizottsága társadalomtudományi
intézetének megbízásából.

mlután a szót szerzői kollektívája átfogó tanulmányt tett
közzé szociálpolitikánk két évtizedéről, most másik szerzői kol-
lektíva - a munkaügyi minisztériumé - jelentkezik a „munkaszere-
vezésről - vezetőknek,, című kézikönyvvel.

azt is közölték a Kosuth kiadó belpolitikai szerkesztőségén,
hogy már megkapták a kommunista és munkáspártok moszkvai nemzet-
közi tanácskozásának orosz nyelvű teljes anyagát - a fordítók,
szerkesztők munkához láttak: körülbelül 500-600 oldal terjedele-
ben jelenik meg a magyar kiadás, ez év végén./mti/

--

bb. 2. változatos augusztus 20-1 programok a művelődési házakban -
kulturális és sportrendezvények fővárosszerte

1 ol/mm/zs/1l bs

1969. augusztus 13.

a budapesti művelődési házak gazdag programmal készülnek a 20
esztendő alkotási megünneplésére. a 3. kerületi Frankel Leó
művelődési házakban neves fővárosi művészek közreműködésével ren-
deznek ünnepi műsort. a fővárosi művelődési házakban ez alkalomból
nyitják meg a fotószakkörök országos kiállítását, a 19. kerületi
Vörös Csillag művelődési házakban pedig érdekes alkotmány-napi ve-
télkedőket rendeznek. a pesterzsébetiek kedvelt kultur-központjáb-
ban, a csilliben augusztus 20-án délelőtt az Astra bábegyűttes köz-
reműködésével szórakoztatják a gyermekeket, este 8 órakor pedig
alkotmányból lesz. az építők 20. kerületi művelődési központjában
veterán-, valamint munkás-paraszt találkozót tartanak a szintén 20.
kerületi táncsics művelődési házakban alkotmányból rendeznek,
a 21. kerületi Radnóti művelődési ház pedig ez alkalomra szervezi
a csepeli szocialista brigádok műsoros találkozóját. a nagytété-
nyi művelődési házakban táncmulatság, a budafokiban pedig filmmati-
né lesz az ünnepnapon.

színes, változatos az ünnepnap kerületi sportrendezvényeinek
programja is. a 2. kerületben például az MHSZ és az MTS tart be-
mutatókat, az Ikarus pályán atlétikai verseny, asztali tenisz e-
gyéni verseny, kispályás labdarúgás, férfi kézilabdatorna, továbbá
sakkverseny lesz, s megrendezik a munkahelyi spartakiád döntőt is.
a pesterzsébeti Ady Endre utcai sporttelepen női és férfi kézi-
labda mérkőzést láthatnak egyebek között a sportbarátok, s szin-
te minden kerületben nyilvános versenyre kelnek a sakk mesterei./mti/

Lel

--

- 2 -

bb. 6. dupla adag szénsav az ásványvizben - új Üditő ital: a
pepsi cola

1 hl/gk/zs/1l bs

1969. augusztus 13.

az Üditő ital-gyártás közeljövőben megvalósuló terveiről
tájékoztatta a fővárosi tanács ipari és kereskedelmi bizottsá-
gát Bágyi György, a fővárosi ásványvíz- és jégipari vállalat
igazgatója. az ásványvíz-fronton lényeges javulást hoz majd az
egyik nyugatnémet cégtől beszerzett töltőgépsor. a 13 millió
forintért vásárolt berendezés óránként nyolcezer liter ásvány-
víz palackozására alkalmas, s ez a modern gépsor két műszakban
dolgozik majd. üzembe helyezésével a margitszigeti töltőálla-
más teljesítménye óránként 11 ezer literre emelkedik. az új be-
rendezéssel az ásványvíz minőségét is lényegesen javítani lehet,
ugyanis a palackokba az eddigi literenkénti négy gramm szénsav
helyett nyolc grammot tudnak adagolni. a dúsabb szénsavtartalom
nem befolyásolja majd az ásványvíz fogyasztói árát. a gépsor

novemberben érkezik meg, üzembe helyezése körülbelül egy hónapot
szükségbe.

a vállalat egy másik külföldi üzletkötése az Üditő italok vá-
laszték bővítését szolgálja. a pepsi- cola amerikai társasággal
kötött megállapodás ugyanis lehetővé teszi, hogy a jövő év ele-
jén megkezdjék a coca-colával azonos értékű, nálunk még nem is-
mert Üditő ital gyártását.

az amerikai cég 25 ezer dollár értékű berendezést bocsát
vállalat rendelkezésére, s ez öt év múlva a vállalat tulajdonába
kerül. ezenkívül az amerikai cég csaknem százezer dollár értékű
hűtőpultot hoz be, egy vásárolt Magyarországon, szintén a pepsi-
colát árusító budapesti üzletek számára. a tervek szerint az új
Üditő italt negyedliteres palackokban három forintos áron hozzák
majd forgalomba./mti/

Beli

--

- 3 -

bb 3. mit kell tudni az óvodai jelentkezésekről?

1 zs/tr/um zs bs

1969. augusztus 13.

az óvodai felvételekről tájékoztatták a fővárosi tanács illetékesei az mti munkatársát. Emmondták, hogy a fővárosi óvodákba szeptember 1. és 6. között lehet jelentkezni. a felvételt azok kérhetik, akiknek gyermeke már eddig is óvodás volt, illetve akiknek bölcsődés gyermek 1969. október 30-ig tölti be harmadik életévét. ugyancsak szeptember 1. és 6. között kérhetik gyermekük óvodai elhelyezését azok, akiknek gyermekgondozási segélye 1970 közepéig jár le, megjelölve azt az időpontot, amikor az anya munkába áll majd. az esedékes időpont előtt két héttel ezeknek a szülőknek ismételtten figyelmeztetniük kell az óvodát, hogy biztosan számíthassanak a gyermekekre. a jelentkezési kérelmekhez csatolni kell a szülők keresti igazolását, illetve a gyermek orvosi és oltási bizonyítványát.

az igények elbíráló felvételi bizottságok előnyben részesítik az egyedülálló szülők gyermekeit, illetve a helyhiány miatt csaknem kizárólagosan azokat a gyermekeket veszik fel, ahol mindkét szülő dolgozik, s nincs olyan felnőtt a családban, aki a gyermeket napközben gondozni tudná. mérlegelik a szociális körülményeket is, például hogy sokgyermekes családról van-e szó, milyenek a lakáskörülmények, s előnyben részesítik a következő tanévben iskolába lépő gyermeket is.

a felvételek lezárás után - szeptember 11-én - az óvodák kapujára kifüggesztik a felvett gyermekek névsorát. az elutasítás ellen a szülők szeptember 18-ig fellebbezhetnek az illetékes kerületi tanácsok oktatási osztályain.

az óvodákban „a tanév”, szeptember 22-én kezdődik. a bölcsődékből átvett kicsinyeket azonban már szeptember 11-től foglalkoztatják, hogy a bölcsődési felvételek zavartalanok legyenek. általában a gyermekekkel napi 5 órát foglalkoznak az óvodákban, a napköziotthonos óvodákban pedig a szülők igényeitől függően napi 9-12 órát, szombaton 7-9 órát. a napközi otthonos óvodába járó, nem ott étkező gyermekek a napi-rendben meghatározott ebédszaktól legkésőbb 13 óráig tartózkodhatnak az óvodában. a szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekük a meghatározott időben megérkezzenek az óvodába illetve a megszabott időpontra elvigyék őket. /mti/

Leli

- 4 -

bb 4. kilenc emeletes „mnt”, külkereskedelmi üzletház épül a roosevelti téren

1 kf/kf/um 1e bs

1969. augusztus 13.

három külkereskedelmi vállalat: a medimpex, a nikex, és a tanimpex közös üzletházat épített a roosevelti tér, a vigyázó ferenc utca és a zrinyi utca által határolt foghíjas telken. a mintegy 250 millió forint értékű létesítménnyel kapcsolatos valamennyi munkával a kereskedelmi beruházási vállalatot bízták meg. a beruházási vállalat gondoskodik a tervekről, a kivitelezőről, ellenőrzi az építkezést, s az épületet kulcsátadásra készen adja át megbízóinak.

az „mnt”, üzletház terveit a beruházási vállalat a középülettervező vállalattal állította össze. a kivitelezésre a napokban kötött megállapodást a középülettervező vállalattal, amely a szerződés szerint várhatóan ez év végén megkezdí a munkát és 1972-re felépíti az üzletházat.

az épület kilenc emeletes, mintegy 120 000 léghöbméter - a budapest szállónál kétszer nagyobb - térfogatú lesz. a környék zsúfoltsága, szabad közterület hiánya miatt az 5 000 négyzetméter alapterületű épület alagsorát és földszintjének egy részét autóparkolóknak képezik ki. /mti/

--

bb 5. másodvirágzásban az állatkerti szellőrózsák

1 tz/gk/um 1e bs

1969. auusztus 13.

másodvirágzásba borultak az állatkertben az erdei szellőrózsa, az anemone silvestris. eredeti otthonában, a száraz erdőkben, cserjésekben évente csak egyszer, május első felében bontja ki fehér szirmait. az állatkertben meghonosodott szakszerű növényápolás azonban sokkal kedvezőbb életkörülményeket teremtett számára, mint amilyenekhez jóval mostohább erdei otthonában szokott, s úgy látszik, ezt a gondoskodást hálálja meg most másodszeri kivirágzásával. /mti/

de

bb. 7. a kaukázusi karacsajok „magyar,,-nak neveznek minket
meglepő azonosságok a két nyelv között

vid ká/ll bs

1969. augusztus 13.

rendkívül érdekes munkát fejezett be kecskeméni török
sándor amatőr nyelvész és etimológus, akibehatóan foglal-
kozik népünk honfoglalás előtti történetével. megszerezte
és kielemezte a kaukázusban élő kis népcsoport, a karacsajok
900 oldalas, 35.000 kifejezést tartalmazó nyelvészotárát, a-
melyet nemrégiben adtak ki a szovjetunióban. a kutató a magyar
és a karacsaj nyelv között meglepő azonosságokat talált.
rengeteg kifejezésük hangtana azohos képet mutat a 11-12. szá-
zadbéli magyar nyelvemlékekkel. a mi nyelvünkben már régen ki-
halt szavak „u,, magánhangzó náluk még megtalálható, példá-
ul: ötjuu /öl, pusztit/, okutu /oktat, okit/, dzsajau /gya-
log/, furuu /furó/. a jelentéstani összehasonlításból kiderül,
hogy nagyon sok kifejezésük finn-ugor eredetű, noha a kutató-
sok eddigi eredményei szerint a karacsajok soha nem érintkeztek
finn-ugor népekkel. az atyát és anyát például betű szerint úgy
írják és mondják, mint mi, a „pára,,szavuk a kutya fogalmát
fedti, a hegyhátat „szier,,-nek nevezik, a „szolga,, náluk
baloldalon lévő, alárendeltet jelent, a tüzet ők is tűznek, a
szegényt pedig gyarlónak mondják stb. külön is említést érde-
mel, hogy a karacsajok talán az egyedüliek, akik bennünket va-
lódi nevünkön „magyar,,-nak ismernek. a kecskeméti kutató min-
den bizonnyal elsőként vetette össze a karacsajok teljes szó-
kincsét a magyarral. munkája alátámasztja vámbéry ármin és né-
meth gyula elméletét, amely szerint a karacsaj nép azonos az
árpád honfoglaló magyarságából még ázsziában kivált és délre hu-
zódt kis népcsoporttal./mtl/

--

bb. 8. kettős „állampolgársága,, vadak

vid ká/ll bs

1969. augusztus 13.

„hidat vertek,, a vadak számára Magyarország és Jugoszlávia
között, s így most már szabadon, veszély nélkül közlekedhetnek
az erdei és a mezei állatok a két ország között. villány kör-
nyékén apróvadás, vajszió térségében pedig nagyvadás rezervátu-
mot alakítottak ki a vadgazdálkodási szakemberek. az országhatár
tulsó oldalán - jugoszláviában - ugyancsak rezervátumok működnek,
így hatalmas, összefüggő védett terület jött létre a vadak számá-
ra. az ide-oda vándorló - „kettős állampolgársága,, - állatok
tehát magyar és jugoszláv oldalon egyaránt háborítatlanul szapo-
rodhatnak. mindez elősegíti a fokozottabb vércserét, vérfelfris-
sítést, ami érdeke mindkét ország vadgazdaságainak./mtl/

--

- 6 -

bb 9. tett ház a „napos part,, szállodában - jól vizsgáztak
a touring hotelek

1 kf/kf/um ie bs

1969. augusztus 13.

idegenforgalmunk „szállásadói,, a hungarohotels és a
pannónia vállalat gyorsmértékben összesítették az idei
szezont eddigi tapasztalatait. a szállodák jelentéseiből
kiderült, hogy a kedvezőtlen időjárás ellenére a forgalom
felülmulta a számításokat, a fővárosi, de főleg a balatoni
szállodahálózat változatlanul kicsinek bizonyult.

a hungária szálloda és idegenforgalmi vállalat szállás-
helyei július végéig a tavalyinál eddig mintegy 107 000-re több,
összesen 1.2 millió vendégnapot jelentettek. a külföldi vendég-
napok száma 85 000 -rel haladja meg a múlt év első hét hónap-
ját. a vállalat balatoni hálózata 1 300 helyet bővült,
de - kivéve július első két hetét - jóval több szoba is
elkelt volna. a balatonalmádi aurora szállót például az egész
szezonnra kiadták a külföldieknek, a balatonfüredi marina is
jól vizsgázott, s megtelt. a marinában egyébként szeptember
1-től utószezonni kedvezményt adnak, egy személy napi szállása
és ellátása 210 forint helyett 120 forintba kerül.

az ujabban népszerűen „napos part,,-nak nevezett déli
oldali szállásadója és vendéglátója most már síófoktól
balatonmáriáig a pannónia vállalat. tájékoztatása szerint
kitűnően indult előszezont után a forgalmon rontott a kedvezőt-
len májusi és július eleji időjárás. ennek ellenére július
végéig a tavalyinál mintegy 41 000 -el több vendégnapot számol-
tak. a nagyobb forgalom elsősorban a touring-hotel hálózatnak
köszönhető, s sokat számított, hogy a vállalat májustól
mintegy 40 rendezvényvel gondoskodott vendégei szórakoz-
tatásáról. a balatonmáriai 240 személyes touring hotelt a
július 1-i nyitás óta szinte állandóan osztrák vendégek
foglalták le, s hasonlóan népszerű a zamárdi, a szántódi
és a foki hegyi kis szálló. jelenleg is tett ház van a
„napos part,, mintegy 3 500 szobás szálloda-hálózatában,
ahol főleg jugoszláv, osztrák, olasz, francia és nyugatnémet
vendégek üdülnek. a vállalat egyébként készül az utószezonra,
amelynek során még a tavalyinál is nagyobb kedvezmények-
et kínál majd vendégeknek./mtl/

--

- 7 -

bb 10. e héten kulminál a barack-szállítás - 20 tonnás teherautó-szerelvények viszik a paradicsomot - utépítésekről a cukorrépa földekre

1 hbj/tm je bh bs

1969. augusztus 13.

valóságos barack-hegyek tornyosulnak a fővárosban a gyümölcs-üzletekben és az ideiglenes utcai árusítóhelyeken, a vidéki tárolókban, a hűtőházakban, a konzervgyárakban. az utolsó nagy szállítmányok még a héten érkeznek, aztán mérsékeltebb lesz a felhozatal, fogyóban a barack, különösen csongrádban.

az autóközlekedési ezen a héten naponta majdnem ezer tefu-kocsit bocsát a mezőgazdaság rendelkezésére, nehogy szállítóeszköz hiány a termelőknél maradjon a gyümölcs. az utóbbi napokban a mezőgazdaság jól kihasználja, napi 12-15 órát is foglalkoztatja, a járműveket. a felhívásnak, hogy a hét végén is rakodjanak az érdekeltek tsz-ek, állami gazdaságok, mezőgazdasági felvásárlók, volt némi foganatja: a múlt hét szombatján 992 kocsit vettek igénybe. /vasárnapi rakodás azonban még mindig nem kielégítő, mindössze 184 teherautót kértek./ a barackszállítás e héten kulminál, az autóközlekedés azonban a következő hetekben sem marad munka nélkül, sőt az igazi csucsforgalom a közutakon most kezdődik. a jövő héttől már igen nagy tételekben viszik a paradicsomot a konzervgyárakba. itt már könnyebbséget jelent, hogy nagy teherbírásu kocsikat is foglalkoztathatnak, például 20 tonnás szerelvényeket /12 tonnás tátra gépkocsikat, 8 tonnás pótkocsikkal./ természetesen zöltség-és gyümölcszállítási feladat is lesz bőven, ehhez azonban már valamivel kevesebb kocsi kell.

máris jelezte azonban a mezőgazdaság, hogy a nagy őszi csucsforgalomban a zöltségzállításra igényelt kocsikon kívül naponta cukorrépa-szállításra 200-220, s a szürethez ugyanennyi teherautót várnak a tefu-tól. jelenleg rengeteg kocsit dolgozik az utépítések-nél; hordják a követ, a zuzalékokat és egyéb utépítési anyagot a vasuti állomásokról a munkahelyekre. az új utak alapozása azonban lassan befejeződik, kezdődik az ugynevezett záró réteg - aszfalt, beton, stb. - terítése, ami már kevesebb anyagtovábbítást igényel. az utépítésektől tehát folyamatosan vándorolnak át a teherautók a cukorrépa-földekre./mt1/

--

bb 11. száz éve halt meg szemere bertalan - Ünneppsorozat borsodban

vid/ká bh bs

1969. augusztus 13.

borsod megyében Ünneppsorozaton emlékeznek meg szemere bertalan halálának századik évfordulójáról. az első felelős magyar kormány belügyminisztere vatta községben született, tanulmányait sárospatakon végezte és földi maradványait a miskolci avasi temetőben helyezték örök nyugalomra. /folyt. köv./

- 8 -

B.05 bh *hc suw*
10⁰⁰ *Dm*

bb 11. / száz éve ... 1. folyt./ bh

halálának évfordulója alkalmából szeptember 26-án tudományos emlékülést rendeznek miskolcon, a városi tanács dísztermében. az Ünneppségen dr. urbán atadár kandidátus, az eötvös lóránd tudományegyetem docense méltatja szemere bertalan életét és munkásságát. ezen a napon a megye és a város vezetői, valamint a tudományos ülészszak résztvevői köszönt helyeznek a szemere szobor talapzatára és az avasi sírjára. Ünneppséget rendeznek szülőfalujában vatta községben és a sárospataki tanítóképzőben is megemlékeznek a város hajdani diákjáról. ebből az alkalomból a sárospataki nagykönyvtár rendezésében kiállítás nyílik, amelyen bemutatják szemere bertalan személyéhez fűződő írásos és tárgyi dokumentumokat. az Ünneppség vendége lesz az első felelős magyar kormány belügyminiszterének unokája, kúrti györgy. /mt1/

--

bb 13. hetvenöt éves a siklósi kórház

vid/ká bh bs

1969. augusztus 13.

jubilál a siklósi kórház, amelyet hetvenöt évvel ezelőtt alapítottak a dél-baranyai járás székhelyén. az itt állomásozó huszáralakulat áthelyezése következtében felszabadult a régi kaszárnya és dr. kregczy ottó, akkori községi főorvos ebben az épületben alakította ki az új egészségügyi intézményt. az 1894-ben megnyitott kórház mindössze husz ágygal rendelkezett, épülete földszintes volt és falai vályogból készültek. 1938-ban újjáépítették és hatvan ágyassá fejlesztették. a jelenlegi járási kórház öt osztályán 140 ágy van és évente 2000-3000 embert gyógyítanak. elkészültek a fejlesztés tervei is; több mint kétmillió forintos költséggel bővítik, korszerűsítik a sebészetet és a szülészetet. az építkezések jövőre kezdődnek.

a jubileum alkalmából szeptember ben két napos tudományos ülészszakot rendeznek siklóson. az ország orvostudományi egyeteméről meghívott előadók az anya- és gyermekvédelem, valamint a gondozás problémakörével foglalkoznak majd. ez alkalommal ki-tüntetik a kórház legrégebbi dolgozóit és átadják a törzsgárda-jelvények arany fokozatát. a kórház hajdani igazgatója, dr. gruber béla, aki harminc évig vezette azt, a jubileumra fel-dolgozza a háromnegyedszázados egészségügyi intézmény történetét. /mt1/

--

- 9 -

B.15 bh *hc suw*

10⁰⁰ *Dm*

bb 12. az utolsó váltás dolgozik a nyári ifjúsági építőtáborokban

1 pr/gk zs bh bs

1969. augusztus 13.

munkához láttak az utolsó turnus fiataljai a magyar kommunista ifjúsági szövetség építőtáborában. Ők tulajdonképpen már a ,,ráadás,, munkát végzik, mert az idén első ízben dolgoznak öt turnusos váltásban a táborlakók. az idei utolsó táborozók augusztus 23-án teszik le a szerszámot. az első két hétben 2630-ban, a második turnusban 6490-en, a harmadikban és a negyedikben csaknem 7000-en segítettek a legsürgetőbb népgazdasági feladatok elvégzését. a harminchat nyári ifjúsági építőtábor lakóinak többsége a bács és a pest megyei állami gazdaságokban, illetve termelőszövetkezetekben fáradozik azért, hogy kellő időben leszűreteljék a zöldség- és gyümölcsstermést, elvégezzék a növényápolást. a két nagyobb ,,megrendelő,, kívül még veszprém, somogy, szolnok és baranya megyében végeznek mezőgazdasági munkát a fiatalok. győr és borsod megyében csatornaépítkezéseken, pest, fejér, veszprém és baranya megyében pedig az ut- és vasúthálózat korszerűsítésénél veszik hasznát a diákoknak.

két tábor lakói az uttörők üdülővárosainak, csillebércnek és zánkának a rekonstrukcióján dolgoznak. az eddig elvégzett munkáról még nem készült részletes statisztika, annyi azonban már bizonyos, hogy az első turnus önkéntes munkásai a számukra megállapított tervet 196 százalékra teljesítették. a szép eredményt a második turnusban megtették: az ekkor dolgozó fiatalok 118.2 százalékos teljesítményt mondhatnak magukénak.

zárás előtti érdekességek: az első két turnusban a magyar fiatalokkal együtt 80 szovjet és 40 lengyel diák dolgozott. munkához látott a háromszázévezredik táborozó, s a harmadik turnus első hetében - a 11 évvel ezelőtti kezdettől számítva - teljesítették a 20 milliódik munkaórát. az utolsó turnusban önálló tábor nyitottak a külföldieknek: a kiskunhalas melletti kigyópusztán 21 ország 100 fiatalja vesz részt a munkában./mti/

--

bb 15. silózás átalakított gabonakombájnnal

vid/ká bh bs

1969. augusztus 13.

a silókukorica gyors betakarítása minden esztendőben visszatérő problémát jelent a mezőgazdasági üzemeknek. a sűrű nyári munka gépiesítésére most jó megoldást találtak a hódmezővásárhelyi állami gazdaságokban. szk-4-es szovjet gabonakombájnokat átalakították át erre a célra. a gabona arató-cséplők vágószerkezetét és vitorláját leszerelték, helyére silókukorica vágó és daraboló berendezést tettek. a felszecskazott kukorica a tartályon át egy ventilátorral működő kifuvó dobon át jut el a kombájn mellett anélkül szállító járműre. az átalakított gépekkel naponta átlag 10 hold termését tudják betakarítani./mti/

--

- 10 -

B.35 bh AL

bb 16. újra termel a zalaegerszegi gyantagyár

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

junius 26-án éjszaka kigyuladt és leégett az erdőkémia vállalat zalaegerszegi gyantagyára. a tűz következtében csaknem félmillió forint összegű kár keletkezett. a tűzkárt szenvedett gyárnak a város legkülönbözőbb üzemi és iparvállalatai ajánlották fel segítségüket. már a tüzeset napján megjelentek az építők, s hozzáfogtak a kiégett üzem bontásához, újraépítéséhez. azóta negyvenhét nap telt el, és a zalaegerszegi gyantagyár megújulva, új berendezésekkel felszerelve megkezdte a termelést. szabó józsef gyárvezető szerint az éves gyantatermelési tervet teljesítik és exportköttelezettségüknek is eleget tesznek./mti/

--

bb 17. zalaegerszegen megkezdődött a vízműépítési és hálózatfejlesztési program végrehajtása

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

zalaegerszeg város vízellátásának javítására összefogtak a város vállalatai, szakigazgatási szervei, s megkezdtek annak a nagy vízműépítési és hálózatfejlesztési programnak a végrehajtását, amelynek végösszege 30 000 000 forint. egyebek között 2 nagy befogadóképességű tárolót és nagy átmérőjű fővezetékét építenek./mti/

--

bb 18. a ,,Legszebb termék,, címet kapta a quick cola orosházi

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13

házában először békéscsabán gyártották a koffein tartalmú, coca colához hasonló ízű frissítő italt, a quick colát. a sötétbarna színű, rendkívül kellemes ízű frissítőt gyorsan megkedvelték a fogyasztók. néhány hét alatt több mint háromszázezer palack készült a békés megyei szikviz és szeszipari vállalatnál. a quick cola az orosházi jubileumi tájkiállításán a ,,Legszebb termék,, címet és a városi tanács emléktábláját nyerte. békéscsabán felkészültek az ndk-beli alapanyagból készített frissítő egész évi folyamatos gyártására./mti/

--

11.00 bh

- 11 -

18.15
18.20

bb 14. elektronikus számológép programozó tanfolyam szegeden

vid/ká bh bs

1969. augusztus 13.

Uj kezdeményezésként a tit csongrád megyei szervezete, együttműködve a szegedi józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriumával és az országos ügyvitel gépesítési felügyelettel az év szeptemberében elektronikus számológép programozó tanfolyamot indít. a kurzus heti 10 órás foglalkozásokkal egy évig tart. a hallgatók sikeres vizsga esetén olyan oklevelet kapnak, amellyel programozó állást vállalhatnak az ország egész területén. kiképzésükről kiváló hazai szakemberek gondoskodnak.

a tanfolyamra augusztus 20-ig fogadnak el jelentkezéseket.
/mtl/

..-

bb 19. 15.000 látogató a szegedi nemzetközi virágkiállításon

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

a szegedi vii. országos és nemzetközi virágkiállítás négy napig volt nyitva, s ezidő alatt több mint 15.000-en tekintették meg. sikerét bizonyítja, hogy esténként a 20 órás zárási időt 21 óráig meg kellett hosszabbítani. a vágott virágokat rendszeresen cserélték, s így minden nap friss anyagban gyönyörködhettek az érdeklődők. a kiállítás vendégkönyvébe a hazai látogatókon kívül japán, francia, szovjet, német, csehszlovák és jugoszláv turisták írtak köszönő sereket.

a legtöbb szakmai elismerében a budapesti sasad és a rozmarinog tsz-t részesítette a héttagú zsűri. mindkét közös gazdaság nagydíjon kívül első és második díjat is szerzett. ugyancsak értékes díjakkal jutalmazták a jugoszláviai zombori városgazdálkodási vállalatot és a pozsonyi virágbarátok klubját. a nemzetközi zsűri összesen 45 díjat ítelt oda./mtl/

..-

11.25 bh

1329

430 Day

- 12 -

bb 20. megnyílt a kohó- és gépipari minisztérium balatonlellei üdülője

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

Uj üdülõvel gazdagodott a balaton déli partja: a kohó- és gépipari minisztérium balatonlelén nyolc millió forintos költséggel két és három ágyas szobákból álló üdülõt épített az új üdülõt dr. kocsis józsef miniszterhelyettes avatta fel. negyvenkét szobájában nemcsak a minisztérium dolgozói pihenhetnek, hanem a kohó- és gépipar nagyvállalatának dolgozói is. az épület egy részét fűtéssel is ellátták, s télen-nyáron üzemeltetik. a tetőszerkezet építésénél új módszert alkalmaztak, az ugynevezett neuvacid eljárást - amit az uszomedencék burkolásánál használnak./mtl/

..-

bb 21. virágos kocsi bolgár rózsákból

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

negyedik alkalommal rendezik meg debrecenben a szinpompás virágkarnevált. 24 kertészeti vállalat, illetve üzem nevezett be az augusztus 20-1 debreceni „virágtalálkozóra,, amelynek most első ízben külföldi résztvevői is lesznek. szerdán délelőtt megérkezett debrecenbe a bolgárok küldöttsége, akik speciális bolgár kompozíciót vonultatnak fel. a bolgár virágos kocsit rózsákból építik fel.

a virágkarnevál alkalmából a városi mozikban vetítik a tavalyi szinpompás menetről készített filmet, augusztus 20-án pedig „virágok a képzőművészetben,, címmel kiállítást nyitnak.

..-

bb 22. fél év alatt 130 ezer hizott sertést vásároltak fel békés megyében - megkezdődött a gyulai kolbászgyár rekonstrukciója

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

alig fél esztendeje egyesítették békés megyében az állatforgalmi vállalatot a gyulai husiparral. az ország egyik legjelentősebb hústermelő körzetében jól bevált az egyesítés: folyamatosabb az átvétel, a feldolgozóipar nem küzd alapanyaghiánnyal, ugyanakkor nincs túlszűfolttság a szállításban. az együttműködés eredménye: fél év alatt 130 000 hizott sertést vásároltak fel a közösből és a háztájiból 19 ezerrel többet, minth az elmúlt év hasonló időszakában.
/folyt. köv./

- 13 -

11.50 bh

1325

bb 14. elektronikus számológép programozó tanfolyam szegeden

vid/ká bh bs

1969. augusztus 13.

Uj kezdeményezésként a tit csongrád megyei szervezete, együttműködve a szegedi józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriumával és az országos ügyvitel gépesítési felügyelettel az év szeptemberében elektronikus számológép programozó tanfolyamot indít. a kurzus heti 10 órás foglalkozásokkal egy évig tart. a hallgatók sikeres vizsga esetén olyan oklevelet kapnak, amellyel programozó állást vállalhatnak az ország egész területén. kiképzésükről kiváló hazai szakemberek gondoskodnak.

a tanfolyamra augusztus 20-ig fogadnak el jelentkezéseket.
/mti/

--

bb 19. 15.000 látogató a szegedi nemzetközi virágkiállításon

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

a szegedi vil. országos és nemzetközi virágkiállítás négy napig volt nyitva, s ezidő alatt több mint 15.000-en tekintették meg. sikerét bizonyítja, hogy esténként a 20 órás zárási időt 21 óráig meg kellett hosszabbítani, a végett virágokat rendszeresen cserélték, s így minden nap friss anyagban gyönyörködhetek az érdeklődők. a kiállítás vendégkönyvébe a hazai látogatókon kívül japán, francia, szovjet, német, csehszlovák és jugoszláv turisták írtak köszönő sereket.

a legtöbb szakmai elismerésben a budapesti sasad és a rozmarinog tsz-t részesítette a héttagnó zsüri. mindkét közös gazdaság nagydíjon kívül első és második díjat is szerzett. ugyancsak értékes díjakkal jutalmazták a jugoszláviai zombori városgazdálkodási vállalatot és a pozsonyi virágbarátok klubját. a nemzetközi zsüri összesen 45 díjat ítelt oda./mti/

--

11.25 bh

13²⁵ 1

13³⁰ Day

- 12 -

bb 20. megnyílt a kohó- és gépipari minisztérium balatonlellei üdülője

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

Uj üdülõvel gazdagodott a balaton déli partja: a kohó- és gépipari minisztérium balatonlelén nyolc millió forintos költséggel két és három ágyas szobákból álló üdülõt épített az új üdülõt dr. kocsis józsef miniszterhelyettes avatta fel. negyvenkét szobájában nemcsak a minisztérium dolgozói pihenhetnek, hanem a kohó- és gépipar nagyvállalatának dolgozói is. az épület egy részét fűtéssel is ellátták, s télen-nyáron üzemeltetik. a tetőszerkezet építésénél új módszert alkalmaztak, az úgynevezett neuvacid eljárást - amit az uszómedencék burkolásánál használnak./mti/

--

bb 21. virágos kocsi bolgár rózsákból

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

negyedik alkalommal rendezik meg debrecenben a szinompás virágkarnevált. 24 kertészeti vállalat, illetve üzem nevezett be az augusztus 20-1 debreceni „virágtalálkozóra,, amelynek most első ízben külföldi résztvevői is lesznek. szerdán délelőtt megérkezett debrecenbe a bolgárok küldöttsége, akik speciális bolgár kompozíciót vonultatnak fel. a bolgár virágos kocsit rózsákból építik fel.

a virágkarnevál alkalmából a városi mozikban vetítik a tavalyi szinompás menetről készített filmet, augusztus 20-án pedig „virágok a képzőművészetben,, címmel kiállítást nyitnak.

--

bb 22. fél év alatt 130 ezer hizott sertést vásároltak fel békés megyében - megkezdődött a gyulai kolbászgyár rekonstrukciója

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

alig fél esztendeje egyesítették békés megyében az állatforgalmi vállalatot a gyulai husiparral. az ország egyik legjelentősebb hustermelő körzetében jól bevált az egyesítés: folyamatosabb az átvétel, a feldolgozóipar nem küzd alapanyaghiánnyal, ugyanakkor nincs túlszűfoltóság a szállításban. az együttműködés eredménye: fél év alatt 130 000 hizott sertést vásároltak fel a közösből és a háztájiból 19 ezerrel többet, minth az elmúlt év hasonló időszakában.

/folyt. köv./

- 13 -

11.50 bh

13²⁵ 1

bb 22./ fél év alatt... 1. folyt. / bh

a feldolgozóipar is eredményesen dolgozott: a negyven államba exportált gyulai kolbászból öt százalékkal többet termeltek, mint amennyit a terv előír. a világszerte keresett gyulai kolbászt gyártó üzemot felújítják 120 millió forintos rekonstrukció megkezdődött: három év múlva 220 vagon helyett 350 vagon kolbászt gyártanak./mti/

bb 23. megkezdtek a diósgyőri új városrész építését - harmincemeletes épületek és hullámvonalu sávházak a négytornyú vár környékén

vid/kábh - cz

1969. augusztus 13.

a bükk hegység „kapujában”, a hajdani diósgyőr községben épül fel miskolc egyik legnagyobb és legszebb új városrésze. ernye bán és nagy lajos király egykori négytornyú várának környékén a legkorszerűbb technológiák alkalmazásával mintegy tizenöt-ezer lakos elhelyezésére háromezer új lakást továbbá bölcsődéket, óvodákat, üzleteket, iskolát, éttermet, szolgáltatóházat és orvosi rendelőt építenek. az új lakások többségét házigyári termékekből szerelik össze a paneles módszerrel negyven - egyenként tízemeletes - hullámvonalban telepített sávházat alakítanak ki és két, harmincemeletes lakóépületet is emelnek. az új lakótelep építését szerdán kezdték meg az északmagyarországi állami építőipari vállalat brigádjai. a mélyépítők az új városrész köz-műveit, utjait és a hullámvonalu sávházak alapjait készítik. a munkákhoz előreláthatólag tizenöt ezer köbméter betont használnak fel és a különleges alapokon a jövő évben hozzáfoghatnak a panelházak összeszereléséhez. a több mint egymilliárd forintos beruházás felhasználásával épülő új miskolci városrész 1975-re készül el./mti/

bb 26. új hűtőház szolnokon

vid ká bh -cz

1969. augusztus 13.

kooperációban új, husz vagonos, korszerű hűtőházat építettek a szolnoki felszabadulás halászléi tsz és a mavad. a hűtőház kettős rendeltetésű: itt tárolják a szolnok megyei apróvadas területeken elejtett zsákmányt, valamint a külföldi piacokon jól értékesíthető ugynevezett mirelit békacombokat. az új hűtőházban ezekben a napokban várják az első lötszárnyas szállítmányt./mti/

12.30 bh

1330
1440 DM

- 14 -

bb 24. időjárásjelentés

gk bh -cz

1969. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenté 1969. augusztus 13-án, szerdán 13 órakor:

meleg idő, zivatarokkal

európa déli és középső részeire a keleti hővös levegő után megkezdődött nyugat, délnyugat felől az óceáni eredetű melegebb levegő beáramlása. hatására nyugat- és közép-európában változóan felhős, helyenként esős, zivataros időjárás alakult ki, de a hőmérséklet eléri az évszaknak megfelelő szintet. a kárpát-medence is a nyugat felől áramló meleg levegő hatása alá kerül.

hazánkban kedden a keszthely - szolnok - nyíregyháza vonaltól északra csak 2-6 órán keresztül sütött a nap. többfelé esett az eső, amit helyenként zivatar is kísért. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 10 milliméter között változott, de sárospatakon 11, borsodnádason 14, hidasnémetiben 16, lillafüreden és jósvafőn pedig 19 millimétert mértek. a hőmérséklet általában 20-26 fokig emelkedett. az ország déli részén napos, száraz, meleg idő volt. itt a hőmérséklet csúcserőke 26-29 fok között alakult ki. ma hajnalra országsszerte 12-17 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, a hőmérséklet 11 órára 23-28 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 18,1 fok volt, a sokévi átlagnál 3,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 25 fok, a tengerszinre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig: változó mennyiségű felhőzet, többfelé, elsősorban nyugaton eső, zivatar. mérsékelt, időnként élénk nyugati, délnyugati szél. a zivatar idején átmeneti szélerősödés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 25-30 fok között.

a duna vizállása budapestnél 201 centiméter./mti/

12.30 bh

- 15 -

1330
1440 DM

bb 25. kiegyensúlyozott vas megye fejlődése - Ülést tartott a megyei tanács vb.

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

a tanácsi gazdálkodás első félévi eredményeit vitatta meg szerdai ülésén a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. többek között megállapították: a megye fejlődése kiegyensúlyozott. a helyiipari vállalatok termelési értéke az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva 6,2 százalékkal emelkedett. a piaci kapcsolatok bővültek, a külkereskedelmi értékesítés az előző évinek több mint kétszeresére nőtt. befejeződött az új nyomda építése, s a jövő hónapban átadják az új patyolat vállalatot. megállapodtak a budapesti egyesült gyógyszer és tápszergyárral, hogy körmenden, fióközemet létesít. komoly hibaként említették, hogy a vállalatok nagyobb részénél csökkent a termelékenység, ami főleg a műszaki szervezés hiányosságaiból, a kedvezőtlen termékösszetételből, s a nagyfokú munkaerőmozgásból adódik.

a megyében jelentős mértékben bővült a szolgáltató hálózat. új szolgáltatóházak épülnek sárváron, celledömölkön, szentgottárdon és nádasdön. elkészült a gyöngyösfalui vízmű első szakasza, rum, bük, velem községekben építik a törpevizművet, körmenden a víztornyot. a vb felhívta a figyelmet arra, hogy az áruellátásban a hiánycikkek száma nem csökkent, az áruválaszték nem kielégítő, s egyes termékeknel indokolatlan áremelkedés tapasztalható.

javult az egészségügyi, kulturális ellátás. jó útemben halad a megyei kórház felújítása, megkezdődött a körmendi kórház rekonstrukciójának előkészítése. a megyében három 100 férőhelyes óvoda, a megyei könyvtár, és hét művelődési ház épül. nagy elismeréssel szóltak a vb. ülésen arról, hogy a lakosság az első félévben összesen 13,4 millió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a fejlesztési tervek megvalósításához. /mti/

..

- 16 -

bb 27. az alkotmány napjára készül az ország

ö vid-kz/mné ká bh -cz

1969. augusztus 13.

országszerte gazdag programmal készülnek az alkotmány napjára. a hagyományokhoz híven az idén is a munkás-paraszt szövetség és az új kenyér ünnepe lesz a nap. komárom megyében a dorogi, a tatabányai és az oroszváni szénmedencék bányászai ezen a napon viszonyozzák a termelősövetkezeti tagok már ugyancsak hagyományos bányásznap látogatását. a borsod megyei munkás-paraszt találkozók közül a legnagyobb szabású a bükk hegység egyik legszebb táján, az ugynevezett királyasztalon rendezik meg. az itt kialakított majális park az illegálitás éveiben a kommunizmus egyik találkozóhelye volt. az ünnepen a borsodi termelősövetkezetből mintegy 7 000, miskolc város üzeméből és intézményeiből több mint 20 000 vendéget várnak ide. a nagygyűléssel megnyitott ünnepség késő esti g tart: vidám műsorok, izgalmas sportversenyek, tréfás tájékok szórakoztatják a résztvevőket. a falvakban sokhelyütt régi népszokásokat elevenítenek fel: megtartják a hagyományos aratófelvonulásokat és aratóbálokat. sok termelősövetkezet ezen a napon ünnepli megalakulásának 20 évfordulóját. ezek jórésze jubileumi kiállításon mutatja be termékeit. a győr-sopron megyei üzemek által szervezett munkás-paraszt találkozók családi hangulatu ünnepek lesznek: az üzemek tulajdonában lévő vikendházakban látják vendégül a környékbeli termelősövetkezetek tagjait.

az idén is országszerte megrendezik az ugyancsak alkotmány napi hagyománynak számító nemzetiségi napokat. a békés megyei szlovák, román, német és délszláv művészeti együttesek és sportolók az idén szarvason találkoznak, s adnak egész napos műsort. keszthelyen az ünnep előtti napon - augusztus 10-én - nyílik meg a nagyszabású kétnapos nemzetiségi fesztivál. a seregszemlén német, délszláv, szlovák és magyar együttesek adnak többórás műsort. a résztvevő együttesek a balatonmenti községek alkotmány napi ünnepségein is fellépnek.

a mezőgazdasági termelősövetkezetek, a kisipari termelősövetkezetek és a fogyasztási szövetkezetek rendezésében sokhelyütt szövetkezeti napot tartanak. veszprém megyében az idén sümegen lesz a legnagyobb szabású szövetkezeti nap. egésznapos programjában a környékbeli művészeti együttesek fellépésén kívül lovasfelvonulás, divatbemutató, népdalest és utcabál szerepel többek között. békés megyében az újratelepítésének 225. évfordulóját ünneplő orosházi rendezik meg a megyei szövetkezeti napot az előzetes becslések szerint mintegy 15 000 résztvevővel.

/folyt.köv./

14.15/szb

-17-

14⁴⁰

bb 27. /az alkotmány... 1. folt./-szb

országosan is kiemelkedő esemény lesz az alkotmány-napi programnak az augusztus 19-én 20-án lezajló hortobágyi híd vásár. a kilencyuku hídnál megnyitó vásár vendégeit tárzene fogadja, majd az ünnepélyes megnyitó, illetve a debreceni népi együttes műsora következik. ez az ország egyik legrégebbi vására. debrecen város előljárósága 101 esztendővel ezelőtt adott először engedélyt a híd-vásár megtartására. az egyidejűleg megrendezett pásztortalálkozón a hortobágy legöregebb és legfiatalabb csikósai, juhásza, kanásza jönnek össze. szerepel a nap programjában méneshajtás és rackanyáj terelgetés is. debrecen másik országos rendezvénye az alkotmány-napi virágkarnevál. az idén több mint 10 kertészeti vállalat mutatja be több mint 2 millió szál virágból felépített remekét.

a bábolnai állami gazdaságnak különösen nevezetes napja lesz augusztus 20-án. ekkor ünneplik a gazdaság fennállásának 180. évfordulóját. szolnok megyében az ifjúság országos méretű ünnepévé avatják a napot. az események a tanácsköztársasági jubileumi turával kezdődnek meg, s a tanácsköztársasági művészeti szemle országos bemutatójával folytatódnak. este a tiszta partján ifjúsági nagygyűlést rendeznek. a tiszán színpompás vizikarnevál lesz. a napot látványos tűzijátékkal és utcabállal zárják. szegeden augusztus 20-án egybeesik az ünnepi hetek zárásával. ezen a napon tartják meg a szabadtéri játékok záróelőadását és a játékok gálaestjét. hasonlóképp kiemelkedő eseménye lesz az alkotmány-napi programnak a 11. dunamenti folklór táncfesztivál, amelynek műsorában - baján, kalocsán és a dunapataj melletti szelidi tónál - 20 hazai és külföldi együttes lép fel. fejér megyében az alkotmány-napi ünnepségekhez kapcsolódik a jogász szövetség augusztus 15-én megnyitó ünnepi ülése, amelyen az alkotmány jelentőségét méltatják. szép eseményei lesznek a fejér megyei ünnepségeknek azok az összejövetelek, amelyeken azokat a tanácsstagokat köszöntik, akik 20 éve egyfolytában minden ciklusban elnyerték választóik bizalmát. gyöngyösön a mátra-vidék központjában az alkotmány-napi program egyik legérdekesebb eseménye lesz a máv kiterő-gyár vállalat műanyaglesikló pályáján megrendezett síverseny.

augusztus 20-án minden évben a kiállítások napja is. a pannonhalmi vár főkönyvtárában az előző évekhez hasonlóan augusztus 17 és 20 között ismét láthatják az érdeklődők azokat a ritkaságokat, amelyeket rendkívül nagy értékük miatt egyébként elzárva tartanak. kiállítják többek között I. István király 1001-ből származó alapítólevelét, a tihanyi apátság alapítólevelét, László király 1083-1095-ből származó összeíró levelét, továbbá ötvösművészeti remekeket. / folyt.köv./

14.25/szb

-18-

14.25

bb 27. /az alkotmány... 2. folyt./-szb

az utóbbiak között vannak a híres augsburgi gyertyatartók is. a történelmi emlékü baranya megyei pécsváradon teleplezik I. István király szobrát. a borsod megyei edelényben felavatják Antal György emléktábláját, aki 1919-ben a járási vörösrégi parancsnok volt. a gyulai Erkel Ferenc múzeum ezuttal a III. országos székely aladár emlékkiállításnak adott otthont. mintegy 100 művészfotót láthatnak itt az érdeklődők. zalaegerszege - a göcsei szabadtéri néprajzi falumúzeum szomszédságában - megnyitja a magyarországi olajkutatás történetét és a hazai kőolajipar fejlődését reprezentáló olajipari történelmi múzeum. a hortobágyon - a csárda előtt pásztor múzeumban - ezuttal nyitják meg a vidék állat- és növényvilágát bemutató különleges kiállítást. a szolnok megyei kunszentmártonban, amely törökulás utáni újratelepítésének 250. évfordulóját is ünnepli, nagyszabású mezőgazdasági és ipari kiállítást rendeznek. törökszentmiklós híres közös gazdasági ugyancsak termék-bemutatókkal készülnek az alkotmány napjára. csongrád megyében 15 vállalat és ktsz, továbbá két állami és szövetkezeti gazdaság rendez bemutatott. bács-kiskun megye „alkotmány”, és „augusztus 20”, nevű termelőszövetkezeti ünnepi közgyűléseket tartanak.

mint az már ugyancsak hagyomány országszerte sok új létesítményt adnak át rendeltetésének augusztus 20-án. észak-magyarország szocialista városában, Kazincbarcikán, ezen a napon avatják fel a csaknem 140 millió forintos költséggel épült új 450 ágyas kórházat, amely lényegesen javítja majd a sajtó és a szuhavölgyi iparvidéken a betegellátást. sátoraljhegyen átadják rendeltetésének a hegyalja ruházati szövetkezet új üzemi épületét, varbón egészségház és klubkönyvtár nyílik. mezőtúron a nagyszabású munkás-paraszt találkozó keretében felavatják a város új sportkombinátját. szigetváron ugyancsak avatóünnepség lesz. befejeződött a konzervgyár több mint 220 millió forint költséggel végrehajtott rekonstrukciója. a háromszorosára növelt kapacitású üzemet ezuttal adják át rendeltetésének. a mohácsi farostlemez gyárban a város legszebb üzemi könyvtárát nyitják meg. dunaföldváron a helyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet avat új halászcserjét. a heves megyei dormándon művelődési ház, Lőrinciben klubkönyvtár nyílik, Bodonyban pedig parkot adnak át rendeltetésének. előkészül, s az alkotmány napján megnyitja az új egri turistaszálló. az ország legnagyobb építkezésén, a gagarin hőerőműben megkezdik a második blokk nyomáspróbáit. /folyt.köv./

14.35/szb

-19-

14.35

bb 27. /az alkotmány... 3. folyt./-szb

az űrség központjában - Óriszentpéteren - ünnepélyesen lerakják a szombathelyi cipőgyár fiókküzemének alapkövét. ezzel megkezdődik a mostoha adottságu tájegység iparosítása. szombathelyen átadják rendeltetésének az ország egyik legszebb ipartanuló intézetét, amely 20 millió forintos költséggel épült. kenyereiben művelődési otthont avatnak. somogy megyében ezen a napon ünneplik a nagyatádi konzervgyár mintegy 300 millió forintos rekonstrukciójának befejezését. a felújított, bővített üzemét átadják rendeltetésének. zala megye szak- és középiskolái hálózata 50 új tanteremmel gyarodik. a zalaegerszegi ruhagyárban új orvosi rendelőt adnak át rendeltetésének, s ugyanekkor felavatják a gyár új épületszárnyát is. szép alkotmánynapra ajándékot kapnak lenti község lakói: megnyitják a faluban a zalaegerszegi ruhagyár mintegy 300 asszonyt és lányt foglalkoztató új üzemét. a nógrád megyei szécsényben sporttelepet avatnak, terényben 50 férőhelyes óvodát nyitnak. a csongrád megyei zombón átadják az újjáépített általános iskolát. /mti/

--

bb 32. pecsenye bárányok olaszországba

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 13.

tejes- és pecsenyebárány szállítmányt indítottak utnak olaszországba komárom megyéből. a külföldi piacon, de különösen olaszországban nagyon kedvelik ezt a husfajtát. a komárom megyei állatforgalmi és husipari vállalat az idén már 5000 bárányt szállított a déli államba. ebben az évben különösen kedvező áron értékesíthetik a gyapjas négy lábúakat, s ez a tenyésztés fokozására ösztönzi a megye termelősövetkezetét és állami gazdaságait. az év végéig még 4000 kisbárányt exportálnak olaszországba. /mti/

--

bb 33. vetik a vasi táj jellegzetes növényét, a biborherét

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 13.

vas megyében megkezdték a táj egyik jellegzetes növényének, a biborherének vetését. elsőként ostffyasszonyfa, pápóc, kenyeri és kemenesmagasi határában - ahol a századforduló éveiben először termelték e növényt hazánkban - láttak munkához. a jó jövedelmet biztosító biborheréből az idén mintegy négyven százalékkal többet vetnek a hazai gazdaságok mint az elmúlt évben. /mti/

--

14.45/szb

-20-

14.55/2

bb 28. újabb tudnivalók a gyermekgondozási segélyről

1 st/tm je bh -cz

1969. augusztus 13.

a munkaügyi minisztérium tájékoztatása szerint eddig csaknem 140.000 anya, az igényjogosult szülőnők mintegy háromnegyed része vette igénybe a fizetés nélküli szabadságra épülő gyermekgondozási segélyt. az az arány a dolgozó szülőnők számára nyújtott lehetőség nagy népszerűségére utal.

a segélyrendszer első időszakának pozitív tapasztalatai lehetővé tették, hogy ez év januárjában a kormány a gyermekgondozási segélyezés idejét a korábbi két és fél évről további fél évvel, vagyis a gyermek 3 éves koráig felelmesítette, s a dolgozó nők néhány újabb csoportjára kiterjeszthette a jogosultságot. ennek alapján az eddigieken túlmenően - ha egyéb feltételek is adottak - igénybe vehetik a segélyt a legalább napi hat órában foglalkoztatott nők, az iskolai tanulmányaikat befejező, de 12 hónapi munkaviszonnyal még nem rendelkező anyák, valamint a határozott időre szerződéssel alkalmazott szülő nők is.

a rendeletmódosítás a már előző évben is gyermekgondozási szabadságon lévő nőkre is kiterjed. ezért - ha gyermekük 3 éves koráig igénybe kívánják venni a segélyt - munkahelyüktől kérni kell annak fél évvel való meghosszabbítását. a gyermekgondozási szabadságon lévő nők egy részének figyelmét az erre vonatkozó rendelkezések elkerülték, és igényüket eddig még nem minden esetben jelentették be. ezért célszerű, ha az illetékes munkahely megkérdezi a szabadságon lévő anyát, hogy meddig kívánja igénybe venni a segélyt.

ugyancsak jelentkezhetnek gyermekgondozási segély iránti igényükkel azok az anyák, akiket napi 6 órában foglalkoztattak, s emiatt a korábbi rendelkezés alapján arra nem voltak jogosultak. ezek az anyák akkor is megkaphatják a segélyt, ha jelenleg fizetés nélküli szabadságon vannak, vagy már időközben ismét munkába álltak, de gyermekükkel otthon szeretnének maradni.

a határozott időre alkalmazott nők, ha szerződésük a születés után / a születési szabadság, vagy a gyermekgondozási fizetés nélküli szabadság ideje alatt / járt le, még akkor is jogosultak a gyermekgondozási segélyre, ha jelenleg nincs munkaviszonyuk.

/folyt. köv./

- 21 -

14.50 bh

15.09/20

bb 28. újabb tudnivalók... 1. folyt./ bh

a gyermekgondozási szabadságon lévő nők mintegy 70 százaléka teljes időre veszi igénybe a segélyt, mintegy 30 százaléka pedig rövidebb ideig él ezzel a lehetőséggel.

a segélyt 1967. elejétől igénybe vevők gyermekei néhány napon múlva elérik harmadik életévüket és ezzel megkezdődik az első három éves periódus befejezésének időszaka. ezek az anyák folyamatosan térnek vissza a munkába, ami az esetek többségében a gyermek óvodai elhelyezésének igényét is jelenti. a folyamatos visszatérést elősegíti a művelődésügyi minisztérium rendelkezése, amelynek értelmében a gyermekgondozási szabadságát befejező anya gyermekét egész éven át fel lehet venni az óvodába. az óvodai felvétel iránti igényt azonban továbbra is a korábbi rendelkezéseknek megfelelően, minden év szeptember első hetében kell bejelenteni. jelentkezéskor közülni kell a gyermekgondozási szabadság befejezésének várható idejét, a gyermekgondozási fizetésnélküli szabadságot befejező anya gyermekét az óvodai felvételnél ugyanúgy bírálják el, mint azokat a gyermekeket, akiket bölcsődéből, vagy a szülői háztól közvetlenül kívánják óvodába adni. minden esetben a családi körülmények és az óvodai férőhelyek, az elhelyezési lehetőségek döntenek el, hogy a jelentkezők közül kiknek a gyermekeit veszik fel. tehát az, hogy valaki gyermekgondozási segéllyel gyermeke 3 éves koráig otthon tartózkodott, a gyermek óvodai felvételénél nem jelent sem hátrányt, sem előnyt./mti/

bb 30. 18 silókombájn a nagytáblákon - 4.500 vagon szilázs készül a lajtahansági állami gazdaságban

vid/ká bh -cz

1969. augusztus 13.

az ország legnagyobb kukoricatermelő gazdaságában a lajtahansági állami gazdaságban az idén háromezer holdról takarítják be a fővetésű silókukoricát. jóllehet az utóbbi hetek száraz, meleg időjárása nem kedvezett a kukorica fejlődésének, a gazdaságban mégis igen jó a termés. 18 silókombájn aprítja a hatalmas táblák termését, s 72 zetor traktor 144 pótkocsival hordja az állattenyésztési telepekre a szilázst. itt egy-egy husz méter széles, föld feletti prizmában 250 vagonnyi termést tömörítenek a lánctalpas traktorok. a jól szervezett munka eredményeként naponta 180 holdról takarítják be a termést. egy-egy holdról 160 mázsa kiváló minőségű silókukoricát tartósítanak, s így a tervezett 4,200 vagon helyett 4.500 vagonnal tárolhatnak télire./mti/

- 22 -

bb. 31. barack pálinka - több mint 500 vagon gyümölcsből - új exportcikkünk a „fütyülős”,

1 kf/kf/1e/1l cz

1969. augusztus 13.

a magyar likőripari vállalat vidéki telepein befejeződött a sárgabarack átvétele. a tárolótartályokban kádakban érik a cefre, amelyből a jövő héten, elsőnek tiszakécskén, megkezdődik a világhírű magyar barackpálinka főzése.

a likőripar 437 vagon barack szállítására kötött szerződést az állami gazdaságokkal. de mivel a nagymennyiségű s főleg apró szemű termés értékesítése általában gondot okozott, tömegével ajánlották fel a többletet a likőriparnak is. a vállalat a tervezettnél mintegy nyolcvan vagonnal többet vásárolt fel, összesen mintegy tizenháromszorosát a tavalyi mennyiségnek, s többet mint eddig bármikor. a több mint 500 vagon barackból a számítások szerint 5000-6 000 hektoliter pálinkát főznek.

kevésen tudják, hogy a világszerte ismert fütyülős barack új exportcikkünk, az idén először kínálják „hivatalosan”, is a külföldi piacon. hiába utánozhatatlan zamatu az ital, s tetszetős különleges, hosszunyaku, emléktárgynak is beillő palackja, de nem bírta a szállítást. a szélesszáju üveg nagy felületű dugójából kioldott morzsa ugyanis a hosszú uton szennyezte a kitűnő italt, ezért eddig csak kóstolóba, turisták utipoggyászában vagy ajándékként kerülhetett külföldre. a vállalat az idén a szélesszáju üvegeket már a külföldön elismert technológiával, csavros kupakkal zárja le, s így nemcsak tartalmában, hanem külsőleg is exportképes lett a „fütyülős”, a monimpex máris rendelt belőle kétszáz ezer palackkal./mti/

--

bb. 35. nagy mária, az mszbt főtitkára

gk/zs/1l cz

1969. augusztus 13.

fogadta a szovjet-magyar baráti társaság gruz tagozatának küldöttségét, amely a. baramidze akadémikus vezetésével tartózkodik hazánkban./mti/

--

15.45/1l

- 23 -

15.45
15.51
ZM

bb 34. megkezdődött a nemzetközi régészeti unió állandó tanácsának budapesti ülészaka

t ms/tm/um zs cz

1969. augusztus 13.

Szerdán a magyar tudományos akadémián megkezdte munkáját a nemzetközi régészeti /és-és koratörténeti/ unió állandó tanácsa. A tekintélyes nemzetközi testületet a magyar tudományos akadémia nevében mátrai lászló akadémikus, filozófiai és történeti tudományos osztálytitkár köszöntötte. Méltatta az unió és a magyar régészeti kutatás több évtizedes kapcsolatainak jelentőségét.

grga novak, a zágrábi jugoszláv tudományos és művészeti akadémia elnöke, az unió elnöke megnyitó szavaiban hangoztatta: az állandó tanács, amely két évenként ülészik, az akadémia meghívásának elfogadásával és az ülészak magyarországi megrendezésével is tanujelét kívánta adni a magyar régészeti eredmények megbecsülésének.

A szerdai tanácskozás első napirendi pontjaként a régészeti topográfiai világtalasz munkálatairól tárgyaltak. A tevek szerint az unió tagállamai közös munkával állítanak össze az atlaszt. A térképsorozat a nemzetközi tudomány szempontjából rendkívül nagy jelentőségű, mert tájékoztatást ad az egyes országokban elért kutatási eredményekről. A tanácskozáson megfogalmazták a további munka legfontosabb irányelveit.

Második napirendi pontként az 1971-es belgrádi konferencia előkészítése szerepelt. Az előzetes elgondolások szerint ez a konferencia lesz az első kísérlet ebben a tudományágban arra, hogy a túlzottan nagyméretű kongresszusok helyett valóban vita-és alkotóképes, a tudományos munka szempontjából termékeny tanácskozásokra kerülhessen sor.

Az állandó tanács ülészaka foglalkozik még az unió kiadványainak helyzetével és eszmecserét folytat a tudományos munka és együttműködés számos különböző kérdéséről.

A tudományos és adminisztratív kérdések tárgyalását csütörtökön fejezik be. Pénteken a tanács tagjai a táci gorsium római várost, valamint székesfehérvár, tihany és veszprém régészeti emlékeit keresik fel. Szombaton délelőtt budapest régészeti kincseinek megtekintése szerepel a programban, délután pedig vértesszőlőkre rándulnak ki a kora kőkorszakból származó világhírű lelet tanulmányozására. /mti/

- 24 -

15.55/um

16⁰⁰W

16ZM

bb. 29. megnyitották a szabócs-megyei műszaki napokat és az ipari kiállítást

vid ká/il cz

1969. augusztus 13.

Szerdán a nyíregyházi mórícz zsigmond színházban dr. sághy vilmos, mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszter első helyettese megnyitotta a szabócs-szatmár megyei műszaki napokat, s a 3. megyei ipari kiállítást. Az augusztus 26-ig tartó műszaki napok keretében 22 tudományos előadás hangzik el. A témák szinte a népgazdaság minden ágát felölelik. Többek között foglalkoznak a tanácsai és szövetkezeti ipar fejlesztésével, a villamosenergia felhasználás növelésének lehetőségeivel, a piackutatással, az új dohány-fajták jelentőségével, a vízhasznosítással stb.

A 3. megyei ipari kiállításon 54 szabócs-szatmár megyei vállalat, illetve kisipari szövetkezet vonultatja fel legszebb, s legújabb termékeit. A kiállítók között szerepel több új nagyüzem, vagy vállalat, mint a nyíregyházi konzervgyár, az országos gumipari vállalat nyíregyházi gyáregysége, a hajtómű- és felvonógyár nyíregyházi gyára. A hajtómű- és felvonógyár nyíregyházi gyára bemutatja a legújabb conveyort, amelyet angol cégtől vásárolt Lincence alapján jövőre kezdenek gyártani. Nagy érdeklődésre tarthatnak számot az univerzál szilikátipari vállalat legújabb termékei, így a magas tűzállóságu mullit, továbbá a műanyagcsempé. /mti/

--

bb. 36. a szovjet háborús veteránok bizottságának háromtagú küldöttsége érkezett budapestre

t zsu/tr/zs/11 cz

1969. augusztus 13.

Szerdán délelőtt mihail sumilov vezérezredesnek, a szovjetunió hősiének vezetésével a szovjet háborús veteránok bizottságának háromtagú küldöttsége érkezett budapestre a magyar partizán szövetség meghívására.

A ferihegyi repülőtéren a delegációt gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára és a budapesti szovjet nagykövetség képviselője fogadta. /mti/

--

- 25 -

15.50/11

16⁰⁰W

bb. 37. négyszer lép fel budapesten a mazowsze - sajtótájékoztató a lengyel kulturában

t ms/tm/zs/11 cz

1969. augusztus 13.

Szerdán a lengyel kulturában sajtótájékoztatót tartottak a világhírű mazowsze lengyel állami népi együttes budapesti vendégszereplése alkalmából. Mira, Ziminska-Sygietyńska, az együttes művészeti vezetője elmondta, hogy a margitszigeti szabadtéri színpadon augusztus 16-18-19 és 20-án lépnek fel. A műsort az együttes hazai és külföldi szerepléseinek java számaiból állították össze. Rossz idő esetén tartaléknapként augusztus 17-e, 21-e és 22-e áll rendelkezésre.

Az együttes jövő ősszel ünnepli első nyilvános fellépésének 20. évfordulóját. Karolin városkában egy szanatórium épületében hozták össze az ország minden részéről jelentkező fiatalokat, akik azután ott tanultak zenét, táncot, végeztek el iskoláikat és szereztek készséget a lengyel népművészet összegyűjtött remekjének méltó bemutatására. 20 év alatt 650 fiatal művész szerepelt az együttesben, melynek jelenleg 132 tagja van. Ma már csak megfelelő előképzettséggel veszik fel az új tagokat, akik természetesen továbbképzésben részesülnek. Átlagosan 100 hazai előadáson kívül minden évben több hónapos, nem egyszer fél évnél is hosszabb külföldi vendégszereplésen propagálják a lengyel népművészet alkotásait.

A margitszigeti szabadtéri színpadon a világhírű lengyel együttes hazája legkülönbözőbb vidékeinek népi táncaiból, játékaiból, dalaiból összeállított műsorral lép a magyar közönség elé.
/mti/

--

bb. 41. rendőrkézen a gépkocsitolvaj

1 pr/gk/zs/11 cz

1969. augusztus 13.

Bazsur Lajos 19 éves budapesti szállítómunkás a 8. kerületi Illés utcában átkulccsal felnyitott egy parkoló tehergépkocsit, majd elhajtott vele. Nem sokkal később a Dob utca 50. szám előtt nekiütközött három álló személygépkocsinak, s így több tízezer forint kárt okozott. Az ittasan, jogosítvány nélkül száguldozó fiatalembert a rendőrség őrizetbe vette, s az eljárást indított el-
lene./mti/

--

- 26 -

16.05/-11

16¹⁰/no

bb. 39. a hősök útján - megkezdődött a kisz fiatalok tanácsköztársasági jubileumi turája

vid kz/mné/ká/11 cz

1969. augusztus 13.

Szerdán megkezdődött a kisz fiatalok tanácsköztársasági jubileumi emlékturája. Az ország minden megyéjéből 25-25, a fővárosból pedig 75 fiatal indult utnak, hogy salgótarjánban, kaposvárott, tatán, szolnokon és miskolcon kijelölt végcéljuk felé haladva fölkeressék azokat a helyeket, amelyekhez az első magyar proletár állam 133 napjának egy-egy emlékeztető eseménye fűződik. A csoportok mindegyike augusztus 18-ig járja be a kiszabott távot, s ezidő alatt átlagosan 100 kilométernyi utat tesznek meg. Az induláskor mindenütt ünnepélyesen bucsúztatták őket, s a közbeső falvakban, városokban is meleg fogadtatásban részesülnek a tura résztvevői. Az érintett helyiségek kiszesei területük határáig együtt menetelnek velük. A szabolcs-szatmár megyei fiatalok turája nyíregyházáról, Szamuely Tibor szülőháza elől indult, s a végállomás miskolc lesz, ahol Borsod és Hajdú-Bihar megyei fiatalokkal találkoznak majd. A pécsi, baranyai turázók első állomása a csertetői dombtető volt. Ott megkoszorúzták az 1937-es csendőrsortűz bányászhalottainak emlékművét. A tura a továbbiakban a „Vörösbányászok”, titkos útján, azon a vonalon halad, amelyiken az akkoriban antant megszállás alatt lévő területről a pécsi bányászok átszöktek a tanácsköztársaság területére, s beálltak katonának a 44-es vörösdandárba. Táborot vernek a pécsi, baranyai fiatalok gödrekeresztúron is, ahol 1919-ben az első baranyai termelészövetkezet megalakult, a nádasdi erdőben pedig felkeresik és megkoszorúzzák Latinka Sándor emlékművét. A vas megyei turázók a kivégzett pápai direktórium tagjainak emlékművére helyezik el a megemlékezés virágait. A Komárom megyeiek dorogon találkoznak azokkal a veteránokkal, akik 50 éve ugyenezt az utat tették meg a tanácsköztársaság védelmében. A Nógrád megyei turázók felkeresik a környéken lezajlott partizánharcok színhelyét és a kercseglaposi illegális kommunista találkozóhelyet. A tura végcéljánál ünnepélyesen fogadják a fiatalokat./mti/

--

bb. 38. fröccsöntött gyermekcipők bemutatója

t sz/hné/1e/11 cz

1969. augusztus 13.

Ötmillió forintos beruházással üzembekelezték a Duna cipőgyárban az NSZK-ból vásárolt nagyteljesítményű fröccsöntött talpgyártó gépet, amellyel új technológiát vezettek be. A gép „kistestvérét”, már tavaly kipróbálták, s miután a rajta készült 80 ezer pár cipő közül egyetlenegy sem került vissza reklamáció miatt beszerezték az újabb nagyteljesítményű berendezést, amely ha eléri a teljes kapacitását, egy műszakban 800 pár cipőt gyárt.
/folyt.köv./

- 27 -

16.30/um

16³⁰/no

bb. 38./ fröccsöntött ... folyt./ 11

ennek segítségével évente 800 ezer pár fröccsöntött pvc-talpu ugynevezett fröcsi cipőt tudnak előállítani.

az új technológiával előállított cipők 40 modelljét a duna cipőgyárban szerdán mutatták be a sajtó képviselőinek. a bemutató alkalmával tartott tájékoztató szapu lászló, a gyár főmérnöke elmondta, hogy az új eljárással elsősorban a gyermekcipőket gyakran jogosan érő kényelmet kívánják orvosolni. a fröccsöntött pvc talpu cipők könnyűek, hajlékonyak, tartosak, a talp szintje összeforr a felsőrészel és attól nem válik le, minusz 30-40 fokos hőfok is elbír, megőrzi rugalmasságát és nem töredeznek. a cipőkhöz felhasznált anyagokat úgy válogatták össze, hogy azonos legyen élettartamuk. készülnek az új technológiával fél- és száras bokacipők, valamint csizmák is. tavaly még csak 31-34-es nagyságban gyártották a kis iskolásoknak, az idén azonban már tízfős méret kapható. az iskolászezonra máris nagyobb mennyiséget adták át a kereskedelemnek és árusítják majd a budapesti őszi vásáron is./mti/

bb. 42. közös konténer park a kgst országok vasutjain - v. sz. gavrillov közlekedésügyi miniszterhelyettes a magyar-szovjet vasuti tárgyalásokról

1 hbj/tr/1e/11 cz

1969. augusztus 13.

szerdán budapestben befejeződött a magyar-szovjet vasuti műszaki tudományos munkacsoport - a két ország közötti legmagasabb szintű vasuti együttműködési szervezet - ülése. a megállapodásokról szóló okmányokat rödőnyi károly közlekedés- és postaiügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója és v. sz. gavrillov szovjet közlekedésügyi miniszterhelyettes írta alá.

x x x

az aláírást követően v. sz. gavrillov az mti munkatársának adott nyilatkozatában a következőkben foglalta össze a tanácskozás jelentőségét, illetve az együttműködés távlatait:

- a magyar és a szovjet vasutakat hosszú ideje nagyon jó kapcsolatok fűzik össze. az együttműködés hosszulejárata szerződések szabályozzák, s ezek nagyon jól beváltak.

/folyt.köv./

- 28 -

16.35/um

1648/20

bb. 42./ közös ... folyt./ 11

a fejlődés azonban újabb nagy feladatokat állít elénk, s ezekről folytattunk a mostani tanácskozáson eszmecserét. egy sor szállítási problémát vitattunk meg, a többi között a konténeres szállítást, amely, mint az áruk gyors és gazdaságos továbbításának eszköze nagy fejlődés előtt áll és alkalmazása nagy lehetőségeket kínál. már most is továbbítunk árut konténerekben, csak még nem elég széles keretek között. a most aláírt egyezmény rögzíti, hogy a konténeres szállítást ki kell terjeszteni, s még az év végéig konkrét egyezményt kell erre kidolgozni. szó van arról, hogy a kgst országok közös álláspontot alakítanak ki a konténeres szállítások kérdésében és közös konténer pool-t - szervezetet - hívnak életre, amely lehetővé teszi majd a közös vasuti konténer park megteremtését, hasonlóan opw-hez, a közös vagonparkhoz. ugyanakkor mind a magyar, mind a szovjet, mindpedig a többi kgst ország vasutjal transzkonténeres forgalmat is le akarnak bonyolítani, ezért válik szükségessé a közös konténerparkban 10-30 tonnás konténerek alkalmazása. ez segítené azt is, - hogy - egyen-jogu partnerként - más európai országok konténeres szállításához kapcsolódjunk. a transzkonténeres szállítás gazdaságosabbá tenné a nyugat-keleti tranzitforgalmat.

- visszatérve a magyar-szovjet vasutak kapcsolatára együttes erővel sok nagy feladatot kell megoldanunk. ilyen például a timföld szállítása magyarországról a szovjetunióba, visszafelé pedig az alumíniumtömbök továbbítása. ezek volumene évről-évre növekszik és mindezt gazdaságosan kell lebonyolítani. nagy figyelmet kell fordítanunk arra is, hogy a magyar exportárúk - itt elsősorban a szezonális árukra, tehát a zöldség- és gyümölcs-szállítmányokra gondolunk - a lehető leggyorsabban jussanak rendeltetési helyükre. éttekintettük az ezzel kapcsolatos ten nivalókat is.

- az áruszállítás javításán túlmenően természetesen szó esett a személy-, mindenekelőtt a turistaforgalomról. úgy határozunk, hogy az utazási időt a legrövidebb időn belül csökkenteni kell, nehogy az utasok részéről jogos szemrehányások érjenek bennünket, s még nagyobb gondot fordítunk a menetrendszerű pontos közlekedésre./mti/

bb. 46. dr. ajtai miklós előadása a magyar tudománypolitika időszzerű kérdéseiről

t sl/mm/1e/11 cz

1969. augusztus 13.

dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán a gólyavárban, az eötvös loránd tudományegyetem természettudományi karának ságvári termében előadást tartott a magyar tudománypolitika időszzerű kérdéseiről. az előadáson a mélyépterv és az úvaterv aktivistái, továbbá az v. kerületi tudományos és kulturális intézmények párttitkárai vettek részt./mti/

- 29 -

16.40/um

1648/20

bb 40. intéző bizottság alakul a soroksári duna-ág fejlesztésére
vid/gö/kgk/kz/um cz 1969. augusztus 13.

a soroksári duna-ág rendezéséről és a fejlesztési céokról tájékoztatták szerdán az újságírókat a ráckevei járás párt-tanácsi és tömegszervezeteinek vezetői. dr. Dobrai Lajos, a járási pártbizottság első titkára hangsúlyozta, hogy a ma még elsősorban a horgászok népes táborában ismert és kedvelt duna-szakaszt a következő években a főváros egyik üdülő-helyévé kívánják fejleszteni. jelenleg 6200 vikend-telep van ezen a területen, de a felmérések szerint még mintegy 900 holdat - 12 000 telket - parcelláznának. a tervek szerint mind két parton 100-100 méter széles, közművelsített vikend-sávot alakítanak ki, szórakozóhelyek nélkül. a nagyszabású program megvalósítására intéző bizottságot alakítanak. e társadalmi szerv feladata lesz a legmegfelelőbb rendezési és fejlesztési terv kiválasztása, amelyet a kormány elé kívánnak terjeszteni.

az érintett duna-ág idegenforgalmi szempontból is igen jelentős. központja, a műemlékekben gazdag ráckeve, de egyébként is bővelkedik látnivalókban. ráckevétől néhány kilométerre terül el a „kis hortobágy-apajpuszta - ahol kiskunsági pásztor-és lovashagyományokat ápolnak. /mtl/

--

bb 43. római diszszekeret ástak ki egy kozármislenyi ház udvarán
vid/kz/um cz 1969. augusztus 13.

a pécs közelében fekvő kozármisleny faluban római sírra bukkantak. az utóbbi évek legérdekesebb római-kori lelete - egy érintetlen diszszeker - került elő belőle. a kárpát-medencében eddig még nem tártak fel ilyen hitelességgel és ilyen eredeti állapotban római járművet. a lelet különös helyen és különös körülmények között került elő. németh béla nyugdíjas munkás rákóczi ut 37. szám alatti házának udvara rejtette eddig a temetkezési helyet. augusztus elején nagy felhőszakadás volt itt és a lejtős udvarról sok földet lemosott az esővíz. így vették észre némethék, hogy a földből egy bronz állatfej látszik ki, amely - mint az ásás során kiderült - egy keréklócskának volt a diszitménye.
/folyt.köv./

- 30 -

17.12/um

1428/20

bb 43./ római diszszekeret....folyt./um

a pécsi janus pannonius múzeum azonnal ásatásokat kezdett a helyszínen, s ennek során hat méter hosszú és négy méter széles sirt tártak fel, alig 40-80 centiméter mélyen a föld színe alatt. az ásatást vezető dr. kiss attila régész szerdán mutatta be a temetkezési helyet és a leleteket baranya megye vezetőinek, valamint a sajtó munkatársainak. az időszámításunk utáni ii-iii. században ástott sír két lőtetem csontvázát és egy négykerekű szekér vasrészeit, illetve bronz-diszitményeit tartalmazza. egyebek között bronzból öntött istenszobrokat, női fejeket, állatfigurákat és domborított korongokat találtak itt. a sír „gazdája”, - a római polgár, akinek „másvilági közlekedésére” szolgált a vele együtt eltemetett lovasszeker, - még nem került elő, valószínűleg mélyebben nyugszik a földben. a temetkezési hely feltehetően valamelyik sopianae-/pécs/-környéki településhez tartozott.

a római szekeret, tekintve, hogy tökéletesen rekonstruálni lehet, a régészek eredeti alakjában össze fogják állítani. az 1600-1700 éves járművet, valamint az eddig talált és az ezután előkerülő tárgyakat jövőre kiállítják a janus pannonius múzeumban. /mtl/

--

bb 44. hazaérkezett az mszmp küldöttsége a román pártkongresszusról

gk/um zs cz

1969. augusztus 13.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége, amely pullai árpádnak, a központi bizottság titkárnak vezetésével a román kommunista párt x. kongresszusán vett részt, szerdán hazaérkezett. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren németh károly, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára, jakab sándor, az mszmp kb tagja, a kb agitációs és propaganda osztályának vezetője és perjési lászló, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta. jelen volt ion avram, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mtl/

--

- 31 -

17.17/um

1428/20

bb 45. hiányos a szociális és kulturális szolgáltatás bács-kiskun megye üzemében - kibővített ülést tartott a bács megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/kz/um cz

1969. augusztus 13.

a bács-kiskun megyei népi ellenőrzési bizottság és a szak-szervezetek bács megyei tanácsa szerdai együttes ülésén a vidék 24 állami és tanács üzemének, valamint kisipari szövetkezetének szociális és kulturális ellátottságát vitatták meg.

a népi ellenőrzési bizottság megállapítása szerint - a vizsgált üzemekben - az elmúlt évben nem javult jelentősebben a munkások szociális és kulturális ellátottsága. sok helyen hiányosan vannak felszerelve az öltözők, zuhanyozók és nincs lehetőség szórakozásra, művelődésre az üzemeken belül. a megvizsgált 24 gyár, illetve vállalat közül mindössze háromnak van saját óvodája, napközi otthona. a vizsgálat szerint a szociális és kulturális alap felhasználása mechanikus, elaprózott, és nem minden esetben szolgálja a célt. az új gazdasági irányítás első évében - az egy munkásra jutó szociális és kulturális ellátottságot figyelembe véve - elsősorban a szövetkezeti iparban költöttek legtöbbet a dolgozók kulturálódására.

megvizsgálták a munkásotthonokat. ez szerint az ideiglenes szállások felszerelése hiányos és sivár.

az összegyűjtött tapasztalatok alapján a népi ellenőrzési bizottság javaslatot dolgozott ki az üzemek, vállalatok szociális és kulturális alapjának célszerű felhasználására. javasolta, hogy az ilyen célokat szolgáló alapot a helyi tanácsokkal kooperálva használják fel. nagyobb községekben erre már gyakorlati tapasztalatok is vannak. a vizsgált vállalatok közül 9 járul hozzá a községek művelődési intézmények bővítéséhez, fenntartásához mintegy 150-200 millió forint értékben. /mti/

--

bb 47. pályázat a tabáni gyógyfürdő terveire

tr/um ie cz

1969. augusztus 13.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának közmu-és mélyépítési főigazgatósága országos tervpályázatot hirdet a budapest, I. kerület tabáni /rácz/ új gyógyfürdő eszméi terveinek beszerzésére.

/folyt.köv./
17.25/um

- 32 -

1480
2

bb 47. / pályázat...folyt./um

a pályázat díjazására és megvételére összesen 260.000 forint áll rendelkezésre. az első díj összege 80.000 forintnál nagyobb, megvételi összege 15.000 forintnál kisebb nem lehet. ettől függetlenül a fővárosi főigazgatóság azokat a terveket, amelyeket a bírálóbizottság alkalmasnak tart költ-ségtérítésre, egyenként 10.000 forintért megvásárolja. a tervpályázat titkos. a tervpályázati kiírás augusztus 15-től vehető át a fővárosi tanács vb közmu-és mélyépítési főigazgatóságon / budapest, v. városház u. 9-11./ 11. e. 263./ szombat kivételével minden nap 9-15 óra között, 30 forint befizetést igazoló csekkszelvény ellenében. az összeget a 2,830-70 budapest főváros tanácsa vb. bevételi számlára kell biankó csekkklapon befizetni. a közlemény rovatban „a tabáni /rácz/ gyógyfürdő tervpályázata,, szöveget kell írni. a tervpályázattal kapcsolatos kérdéseket szeptember 6-ig kell a kiíró szerv részére megküldeni, melyekre a bíráló-bizottság szeptember 15-ig megadja a választ. a pályaművek beadási határideje 1969. november 24, kizárólag postán, a fővárosi főigazgatóság /budapest, v. guszev u. 25.iii.e/ címére. /mti/

--

bb 50. „vagyok olyan mester m, mint te,,

vid/kz/um bs

1969. augusztus 13.

elektromos mérőműszerek, olajszivattyúk, rejtett záras diszkazetta, csiszolt üvegváza, cipők, női ruhák és más mestermunkák felett itélkezett szerdán salgótarjánban a kisz nógrád megyei bizottsága, és a szakszervezetek nógrád megyei tanácsa által felkért szakzsűri. a remekbekerülést tárgyakat a két említett testület a tanácsköztársaság 50. évfordulójának tiszteletére év elején meghirdetett „vagyok olyan mester, mint te,, pályázatára küldték be. a mintegy száz résztvevő közül 27 fiatal szakember munkáját a „szakma ifju mestere,, cím arany, ezüst, illetve bronz fokozatával díjazták, kilenc pályázó külön pénzjutalmat is kapott. a pályázat díjnyertes remekait kiállításon is bemutatják. /mti/

--

- 33 -

18.02/um

1805
2

bb. 48. Losonczi pál

hné/zs/1l bs

1969. augusztus 13.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét ceausescu-nak, a román államtanács elnökének constantin parhon, a kiemelkedő román tudós, a román népköztársaság nagy nemzetgyűlése elnöksége egykori elnökének elhunytá alkalmából./mti/

--

bb. 49. felmentés, kinevezés

hné/zs/1l bs

1969. augusztus 13.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa - a külügyminiszter előterjesztésére - bakonyi-sabesityén endre rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet a magyar népköztársaság genfi állandó ensz-képviselőjének vezetőjét, érdemei elismerése mellett felmentette rangja és a képviselői vezetésére kapott megbízatása alól és egyidejűleg megbízta dr. kőmives imre rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet a magyar népköztársaság genfi állandó ensz-képviselői vezetésével./mti/

--

bb. 51. kinevezés

k gj/zs/1l bs

1969. augusztus 13.

dr. göllesz viktor főiskolai docenset ilku pál, művelődésügyi miniszter a gyógypedagógiai tanárképző főiskola igazgató teendők ellátásával három évre megbízta./mti/

--

18.08/11

- 34 -

18⁵⁰ 11

bb. 52. rusznyák istván

k ms/hné/zs/1l bs

19569. augusztus 13.

a magyar tudományos akadémia elnöke szerdnán fogadta grganovakot, a zágrábi jugoszláv tudományos és művészeti akadémia elnökét, a nemzetközi régészeti unió elnökét.

az akadémia elnöke fogadta j. rafferty professzort, az ir tudományos akadémia alelnökét, aki a nemzetközi régészeti unió állandó tanácsának ülése alkalmából tartózkodik hazánkban. a találkozáson résztvett az ir vendég felesége, továbbá jánossy lajos, a akadémia alelnöke is./mti/

--

bb 53. az első magyar tudományos fantasztikus film bemutatója a szegedi filmnapokon

vid/ká/um bs

1969. augusztus 13.

a szegedi filmnapok műsorán szerdnán este a szabadság filmszínházban bemutatták „az idő ablakai”, című első magyar tudományos-fantasztikus filmet, amelyben a főbb szerepeket gábor miklós, darvas iván és a lengyel krystyna mikolajewska játsszák. a film, amelyet fejer tamás rendezett és kuczka péter irt, a közelmúltban a trieszti tudományos és fantasztikus filmek fesztiválján a zsűri különdíját nyerte el./mti/

--

bb. 54. időjárásjelentés

1l bs

1969. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 13-án 19 órakor:

meleg idő zivatarokkal

várható időjárás csütörtök estig: változó mennyiségű felhőzet többfelé elsősorban nyugaton eső, zivatar. mérsékelt, időnként élénk, nyugatias szél, zivatar idején átmeneti szél-erősödés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 25-30 fok között./mti/

el

--

- 35 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. augusztus 14.

bb. 1. új műanyag vitorlás a balatonon

vid ká/11 bs

1969. augusztus 14.

új műanyag vitorláshajót bocsátottak vízre balatonfüreden. a magyar hajó- és darugár balatonfüredi gyáregységének sport-hajó üzemében készült az új magyar tervezésű műanyag vitorlás első példánya. a 20 négyzetméteres vitorlafelülettel ellátott hajó két tőkesulyt kapott.

a mintapéldány most vizsgálják a balatonon. a tervezők és az építők elégedettek az eddigi tapasztalatokkal és az új típust alkalmasnak tartják tengeri hajózásra is./mti/

-. -

bb. 2. öt-hat kilós növényevő amurok a velencei-tóban

vid kz/11 bs

1969. augusztus 14.

jól végzik munkájukat a velencei-tó takarítói, a növényevő fehér amurhalak, betelepítésük óta - 3 év alatt - szemmel látható pusztítást végeztek a dusan burjánzó vizinövények között: helyenként valóságos tisztásokat, „ettek”, hatalmas területeken kipusztították a hinárt, a sást és a zsenge nádat. az amurokon meg is látszik a jó táplálkozás, három év alatt öt-hat kilogrammosra hiztak./mti/

-. -

- 1 -

20